

PAVEL BUJTAR

Iacob cel lăudăros

Trăia odată, într-un sat, un țăran cu numele de Iacob. Nu-i prea plăcea să muncească, dar dacă totuși izbutea să semene ceva în câmp sau să crească ceva pe lângă casă, se lăuda de parcă ar fi fost cine știe ce...

– Cumetre! Grâul meu are spice de mai mare dragul... Trei de-ale tale fac cât unul de-al meu! Se lăuda el.

– Te cred, Iacobe, te cred! – zâmbea gospodarul căruia îi vorbise lăudărosul căci îl cunoștea bine și știa că, dacă nu-i dă dreptate, nu mai scapă de el.

– Cumătro! Ar trebui să vezi vaca mea! – continua Iacob. La un singur muls să peste douăzeci de litri de lapte...

– Cred și eu că ai o văcuță bună, dacă tu însuți ai grijă de ea – îl aproba, cu ironie în glas, una din vecine, numai să scape cât mai repede de gura lui.

– Păi,ăștia sunt dovleci?! – întrebă el pe al treilea mirându-se când trecu o dată prin câmp. – Îmi vine să râd, când îi compar cu ai mei. Apoi, la mine cresc – uite-așa de mari!... – și arată cu mâna până în dreptul brâului. Ai voștri sunt, pe lângă ai mei, doar niște castraveciori!...

Satul însă, cu timpul, a început să se cam obișnuiască cu el. Oamenii râdeau de lăudăroșeniile lui și nădăjduiau că, odată, și odată tot îi va veni măcar puțină minte la cap. Dar degeaba... Iacob continua să se laude, întotdeauna vroia să fie grozav, întotdeauna vroia să fie deasupra celorlalți și lucrul acesta începea să-i întărească pe unii consăteni.

Într-o bună zi a venit în satul lor un geamgiu. A cutreierat câteva străzi, a reparat niște geamuri, a câștigat și câțiva bănuți, după care a tras la o cârciumă. Numai ce s-a așezat la masă și – hop! – Iacob s-a așezat lângă el. La început au trântit fel și fel de nimicuri... După un timp, însă, lăudărosul se porni cu făloșenia lui:

– Știi, cumetre, anul acesta am îngrășat un porc ce n-are pereche în tot ținutul, atâta-i de mare! Dintr-o sută l-aș recunoaște, chiar pe întuneric...

– Păi, – a răspuns geamgiul, – asta înseamnă că nu-i unul oarecare... Dar, că-l poți recunoaște pe întuneric dintr-o sută, nu te mai cred. Până acum, nimeni nu i-a vorbit astfel... Și să fi fost vreunul din satul lui, mai treacă-meargă... Dar un străin, un călător! Asta-i prea de tot!...

– Cum așa? Nu mă crezi pe cuvânt? a întrebat lăudărosul ridicând capul cu uimire.

– Ia-o cum vrei, – răspunse geamgiul, – dar eu tot nu te cred.

Oricât ar fi vrut să se înfrâneze, oricât ar fi dorit să se domolească, Iacob n-a fost în stare. A luat în mână un pahar și l-a trântit pe podea.

– Cum îndrăznești să spui așa ceva, tu, un cerșetor?! – urlă el cât îl ținu gura, în timp ce oamenii din cârciumă s-au adunat în jurul lor. – Nu ți-e rușine să insulti în halul acesta un om cinstit?!

– Nu! – răspunse liniștit, dar hotărât, geamgiul. – Și sunt gata să pun și rămășag cu tine că am dreptate.

– Bine! – a strigat Iacob mânios și fără șovăială, i-a întins mâna. Mă învoiesc! Dacă dintr-o sută de porci nu-l recunosc pe-al meu, chiar noapte să fie, ai de la mine o sută de bănuți, însă, dacă-l recunosc, îmi vei plăti tu suta!

Au bătut palma și rămășagul a fost făcut. Apoi au chemat trei săteni să le fie martori.

Seara, Iacob și-a cercetat, încă o dată, cu băgare de seamă, porcul, ca să-l poată recunoaște cât mai bine, după care s-a dus la culcare.

Pe la miezul nopții l-au trezit niște bătăi puternice în geam.

– Hei, oameni buni! Faceți-vă milă și ajutați-mă! Am pățit un mare necaz.

– Cine-i acolo? – întreabă Iacob.

– Sunt un cărăuș... Și marfa pe care o transport mi-a căzut din car.

Deși nu prea avea chef să părăsească patul cald, Iacob a aprins felinarul și a ieșit afară. Mai jos de casa lui oprise un car, și lângă acesta se mișca ceva, o vietate nedeslușită și păroasă. Iacob s-a apropiat de car și a văzut că vietatea aceea era un porc legat cu sfoară.

– Fii bun, cumetre, și ajută-mă să urc grăsunul acesta înapoi în car. Nu știi cum a putut să alunece.

Nu sunt în stare să-l ridic de unul singur...

– Frumos grăsun, frumos, n-am ce zice... Dar dacă l-ai vedea pe al meu!... – începu Iacob cu lăudăroșeniile lui. Acesta al tău nici nu se poate măsura cu al meu...

– Te cred, te cred... Am mai auzit de tine... încuviință celălalt și urcară împreună porcul în car.

Apoi căruțașul a mulțumit frumos și a plecat.

Iacob s-a întors în casă și s-a culcat iarăși în patul lui cald. A dormit bine și s-a trezit abia când soarele era sus pe cer. Atunci și-a adus aminte de rămășagul său cu geamgiul și a sărit iute din pat. S-a îmbrăcat în mare grabă și a ieșit, fulger, în stradă.

Geamgiul și martorii îl așteptau la cârciumă.

– Ei, începem? – a întrebat nerăbdător Iacob.

– Nu mai trebui să începem... răspunse zâmbind geamgiul.

– Cum așa?! – se miră Iacob.

– Am și terminat – zise geamgiul.

– Cum am, terminat?! se miră mai departe Iacob.

– Nu înțeleg nimic...

– Îți explic eu numaidecât, cumetre, numai să ne povestești mai întâi ce ai visat astă noapte... îl întărită geamgiul. – Poate voi fi nevoit, într-adevăr, să-ți plătești rămășagul...

Iacob tresaltă, de pe acum de bucurie, căci era sigur că a câștigat. De aceea a început să povestească... De fapt, nu a visat nimic deosebit, dar l-a ajutat, pe la miezul nopții, pe un cărauș sa-și urce porcul în car... Cică i-ar fi căzut din nebăgare de seamă.

– Zici de un cărauș? – îl întrerupse geamgiul – Uite acolo stă o căruță... Nu cumva e cea de astă noapte?

– Da, într-adevăr, este chiar carul acela... Uite și porcul mai e în car, adăugă el în cele din urmă.

Și atunci s-a petrecut un lucru neașteptat. De după colțul uliței a venit în fugă, gâfâind de oboseală, nevasta lui Iacob. Se îndrepta spre cârciumă, însă, trecând pe lângă car, s-a oprit și a făcut ochii cât cepele.

– Ajutor, oameni buni! Ajutooor! – strigă ea cât o ținea gura, Prindeți-! E hoțul care ne-a furat astă-noapte porcul!

Bărbații au ieșit din cârciumă, zâmbind pe sub mustață. Dar, Iacob a început să pălească.

– Ce sa întâmplat, nevastă?! Ai înnebunit?! – s-a răstit el mânios la ea.

– Cică am înnebunit! Nerușinatule! ți s-a furat porcul din coteț iar tu stai la crâșmă! – Apoi s-a întors către ceilalți bărbați și a strigat:

– Oameni buni! Al cui e carul acela?

– E al meu, – a răspuns geamgiul – mai bine zis, l-am împrumutat pentru noaptea aceasta de la cineva.

– Iar porcul? – continuă cu întrebările nevasta.

– Porcul este al vostru... – a răspuns geamgiul și a început să râdă cât putea de tare.

Apoi au prins să râdă și martorii, încât răsuna curtea. După ce s-au mai liniștit puțin, geamgiul i- a povestit totul, pe îndelete nevestei lui Iacob.

– Te rog să nu te superi pe mine, că uite, chiar drăguțul de bărbatu-tău m-a ajutat să urc porcul în car... – a adăugat batjocoritor geamgiul.

Bietul Iacob a simțit că-i alunecă pământul de sub picioare. Ce mai încolo, încioace: fusese tras pe sfoară de geamgiu și basta! Tare s-a mai rușinat, așa că a plecat repede acasă, și pentru că nu avea nici măcar cu ce plăti rămășagul, i-a trimis vorbă geamgiului să-și ia în schimb porcul și să nu mai spună nimănui nimic...

Dar satul a aflat pățania și Iacob s-a lecuit, în sfârșit, de boala lui. Cât a trăit, nu s-a mai lăudat în fața nimănui cu isprăvile sale.